

Meer oudpapier- en glaszameling levert gemeenten geld op

Het lijkt zo eenvoudig. Doe sorteerproeven, analyseer hoeveel oudpapier en -karton en glas in het restafval zitten, bereken de besparing als die tonnages gescheiden worden ingezameld en verwerkt, en tel uit je winst. De praktijk is echter vaak anders, met als gevolg dat oudpapier en glas in het restafval gemeenten vaak tonnen per jaar kosten. Vooral in gemeenten in de meest verstedelijkte gebieden, uit stedelijkheidsklasse 1 en 2, blijft de oudpapier- en glaszameling achter bij de doelstellingen van het Landelijk Afvalbeheersplan en van het Convenant Verpakkingen III.

Verpakkingsketen werkt met gemeenten

Om de doelstellingen van het Convenant Verpakkingen eind 2005 te halen, moet de inzameling en verwerking van oudpapier stijgen van 72% (2003) naar 75%. De inzameling en verwerking van verpakkingsglas moet van 81% naar 90%, wat neerkomt op circa 28 kilo per persoon. Stichting Papier Recycling Nederland (PRN), Stichting Kringloop Glas (SKG) en Stichting Promotie Glasbak (SPG) zijn daarom in 2004 een waar 'oudpapier- en glasoffensief' begonnen en werken één-op-één samen met gemeenten om deze doelstellingen binnen handbereik te brengen. PRN richt zich daarbij op doelgroepgemeenten die bij haar zijn aangesloten. SVM•PACT, die de uitvoering van het convenant namens het bedrijfsleven coördineert, is medefinancier van het zogenoemde grotestedenproject. Het project loopt vooralsnog tot en met 2005, de looptijd van het Convenant. Inmiddels werken PRN, SKG en SPG actief samen met Almere, Amersfoort, Amsterdam, Arnhem, Delft, Den Haag, Dordrecht, Ede, GAD Gooi en Vechtstreek, Groningen, Haarlem, Leiden, Leidschendam-Voorburg, Rotterdam, Rijswijk, Tilburg, Utrecht, Zaanstad en Zoetermeer. Met Enschede, Leerdam, Schiedam, Vlaarding en Zwolle is of wordt contact gelegd.

Sorteeranalyses vertalen naar verbetertraject

Per gemeente wordt aan de hand van sorteerproeven en -analyses onderzocht hoeveel oudpapier en glas per inwoner wordt ingezameld en hoeveel nog in het restafval zit. Ook worden de 'witte vlekken' in kaart gebracht: in welke wijken gaat de inzameling goed en in welke kan het beter, zijn er voldoende inzamelcontainers en aanvullende voorzieningen zoals afvalbakken? In veel gemeenten zijn deze gegevens wel voorhanden maar worden ze onvoldoende vertaald naar beleid en communicatieactiviteiten, of zijn ze verouderd. Op basis van de uitkomsten worden concrete, realistische doelstellingen geformuleerd op het gebied van ingezamelde tonnages en de kwaliteit van de gescheiden fracties. Deze worden uitgewerkt naar een verbetertraject. Dit kan bestaan uit maatregelen om de infrastructuur te verbeteren, zoals het bij- en herplaatsen van papier- en glasbakken, en communicatieactiviteiten om inwoners te informeren over nieuwe voorzieningen en hen te stimuleren beide fracties gescheiden te houden. Een dergelijk verbeterplan is maatwerk.

Veel communicatiemateriaal beschikbaar

Sorteerproeven en -analyses, logistieke verbeteringen, 'hardware' en infrastructuur zijn een zaak van de gemeente. PRN en SPG/SKG bieden ondersteuning bij de communicatie naar burgers. Beide organisaties hebben informatie- en voorlichtingsmateriaal beschikbaar: folders over het hoe en waarom van papier- en glasrecycling, scheidingswijzers, wel/niet stickers lespakketten en artikelen in huis-aan-huiskranten. SPG voert diverse campagnes om het gebruik van de glasbak te stimuleren. De actie Glas voor Glas door Mijnheer Mieremet is hiervan een goed voorbeeld. Ook zijn er mogelijkheden om tijdens afvalmarkten informatiestands in te richten en verzorgen de organisaties bedrijfsbezoeken. Gemeenten kunnen de kant-en-klare communicatiemiddelen direct gebruiken maar ook inpassen en verwerken in eigen (creatieve) concepten en campagnes, gemeentelogo's, e.d.

Samen met gemeenten

Samen met de gemeente wordt bekeken welke communicatieactiviteiten en -middelen wanneer en hoe worden ingezet, en welke items eventueel nog ontwikkeld moeten worden. Op basis van dit communicatieplan, inclusief communicatiestrategie en een tijdplanning, kunnen PRN en SPG een financiële bijdrage verlenen. Ook hier is sprake van maatwerk. Projectleider Marguerite Ruys denkt mee, helpt informatie verzamelen en adviseert. Het grote voordeel van deze aanpak voor gemeenten is dat zij rechtstreeks zijn aangesloten op concrete kennis, feiten en cijfers en ervaringen op het gebied van oudpapier- en glaszameling en -recycling, en de communicatiemiddelen die daarover al aanwezig zijn. Dit bespaart kosten en tijd die nodig zijn voor onderzoek, ontwikkeling en productie. Zo kunnen gemeenten communicatiebudgetten optimaal benutten. Voor PRN, SPG/SKG en SVM•PACT is het grote voordeel dat zij efficiënt en effectief met gemeenten samenwerken om de doelstellingen van het Convenant Verpakkingen III te halen. De organisaties blijven zich ook in 2005 inzetten om de convenantdoelstellingen te halen, waarbij de samenwerking met gemeenten een belangrijke rol speelt. Vanzelfsprekend zijn de communicatieactiviteiten en -middelen van PRN en SPG/SKG ook beschikbaar voor de gemeenten waarmee niet in het kader van het grotestedenproject wordt samengewerkt.

Meer informatie vindt u op www.prn.nl , www.glasbak.nl en www.skglas.nl

Een rekenvoorbeeld

In een gemeente met 150.000 inwoners belandt jaarlijks 20 kilo herbruikbaar oudpapier per inwoner in het restafval. Deze gemeente zamelt jaarlijks 55 kilo per inwoner in, binnen de eigen stedelijkheidsklasse 2 een gemiddeld resultaat. Dit betekent dat jaarlijks 3.000 ton herbruikbaar oudpapier wordt verbrand. Bij een verbrandingsstarief van \approx 100 per ton kan de gemeente dus jaarlijks \approx 300.000 op de verbrandingskosten van haar restafval besparen door meer oudpapier gescheiden in te zamelen. Er is dus nog veel winst te behalen, in financieel opzicht maar ook voor het milieu. Bovendien snijdt het mes aan twee kanten want die 3.000 ton leveren bij verkoop aan de oudpapierindustrie extra geld op.

Gratis verzekering tegen lage oudpapierprijzen

Stichting Papier Recycling Nederland (PRN) is namens de papier- en kartonketen de uitvoeringsorganisatie voor het Papiervezelconvenant, dat onderdeel is van het Convenant Verpakkingen III. Uitgangspunt is dat de inzameling van oudpapier en -karton onder alle omstandigheden is gewaarborgd.

PRN verzekert gemeenten tegen de risico's van lage oudpapierprijzen en garandeert de afname bij overschotten, inclusief de opslag. Hiertoe sluiten gemeenten een overeenkomst met een bij PRN aangesloten oudpapieronderneming en met Stichting Papier Recycling Nederland. Deze aansluiting bij PRN is vrijwillig en kosteloos. Door deze deelnemingsovereenkomst is de gemeente verzekerd van:

- een afnameverplichting van oudpapier en -karton door PRN onder alle marktomstandigheden;
- financiële ondersteuning als de oudpapierprijs zakt onder het niveau van de gemiddelde verwerkingskosten van oudpapier en -karton;
- in voorkomende gevallen een vergoeding van de transportkosten naar de dichtstbijzijnde gecertificeerde oudpapieronderneming (aangesloten bij PRN).

Deelnemende gemeenten moeten maandelijks aan PRN doorgeven hoeveel oudpapier en -karton zij hebben ingezameld en door wie dit is gedaan.

Inmiddels maken veel gemeenten gebruik van de 'deelnemingsovereenkomst'. Daarmee hebben zij de continuïteit voor het inzamelen van oudpapier gecombineerd met financiële ondersteuning.

Meer informatie vindt u op www.prn.nl

foto's: glaszameling en oudpapierinzameling
fotografie: Nadja Willems